

P.Z. br. 376

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/18-01/90

URBROJ: 65-18-09

Zagreb, 2. studenoga 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o udomiteljstvu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 31. listopada 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Margaretu Mađerić i Mariju Pletikosu, državne tajnice u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Maju Vučinić-Knežević i Nadu Zrinušić, pomoćnice ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-01/55
Urbroj: 50301-25/14-18-9

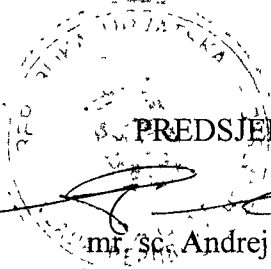
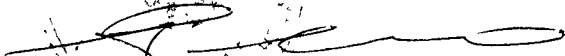
Zagreb, 31. listopada 2018.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o udomiteljstvu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o udomiteljstvu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Margaretu Mađerić i Mariju Pletikosu, državne tajnice u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Maju Vučinić-Knežević i Nadu Zrinušić, pomoćnice ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UDOMITELJSTVU

Zagreb, listopad 2018.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UDOMITELJSTVU

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se udomiteljstvo kao oblik pružanja socijalne usluge smještaja, uvjeti i način obavljanja udomiteljstva te prava i obveze korisnika usluge (u daljnjem tekstu: korisnik), udomitelja, centra za socijalnu skrb i drugih pravnih osoba koje sudjeluju u potpori udomiteljstvu.

(2) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Svrha udomiteljstva

Članak 2.

Svrha udomiteljstva je osigurati skrb i potporu korisniku u poticajnom i pozitivnom obiteljskom okruženju u skladu s njegovim individualnim planom promjene.

Načela udomiteljstva

Članak 3.

Udomiteljstvo u Republici Hrvatskoj provodi se u skladu s temeljnim načelima socijalne skrbi, načelom najboljeg interesa korisnika, ravnopravnosti u obiteljskom okruženju, održivosti socijalnih veza, uključenosti korisnika i zabrane diskriminacije.

Načelo najboljeg interesa korisnika

Članak 4.

(1) Pri utvrđivanju potrebe i okolnosti za utvrđivanje prava na uslugu smještaja korisnika u udomiteljsku obitelj centar za socijalnu skrb korisnika, vodi računa o nerazdvajanju braće i sestara, o potrebama korisnika odnosno ciljevima individualnog plana.

(2) Udomitelja se odabire prvenstveno iz kruga srodnika ili drugih osoba bliskih korisniku, u njegovom mjestu prebivališta, uvijek kada je to moguće i kada je to u njegovom najboljem interesu.

*Načelo ravnopravnosti u obiteljskom okruženju***Članak 5.**

Priznavanjem prava na smještaj u udomiteljsku obitelj, korisnik postaje ravnopravni član udomiteljske obitelji.

*Načelo održivosti socijalnih veza***Članak 6.**

Korisniku se priznaje pravo na uslugu smještaja u udomiteljsku obitelj u njegovom mjestu prebivališta radi održivosti obiteljskih i drugih socijalnih veza i očuvanja postignute razine njegove socijalne uključenosti, osim ako to nije u njegovom interesu ili na tom području nema udomiteljskih obitelji.

*Načelo uključenosti***Članak 7.**

Korisnik ima aktivnu ulogu u zadovoljavanju svojih potreba, a potrebne usluge mu osiguravaju međusobno povezani i koordinirani pružatelji usluga u lokalnoj zajednici.

*Načelo zabrane diskriminacije***Članak 8.**

Zabranjena je izravna i neizravna diskriminacija korisnika u udomiteljskoj obitelji.

*Značenje pojmova***Članak 9.**

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *Udomiteljstvo* je oblik pružanja socijalne usluge smještaja djetetu ili odrasloj osobi koju pruža udomitelj sa svojom obitelji ili udomitelj koji živi sam, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
2. *Udomitelj* je predstavnik udomiteljske obitelji ili samac koji pruža uslugu smještaja, na čije ime se izdaje dozvola za obavljanje udomiteljstva i upisan je u Registar udomitelja.
3. *Udomiteljska obitelj* je zajednica koju čine udomitelj, njegov bračni ili izvanbračni drug, djeca i drugi srodnici s kojima udomitelj živi u zajedničkom kućanstvu.
4. *Korisnik* je dijete, mlađa punoljetna osoba do završetka redovitog školovanja ili najduže godinu dana nakon završetka redovitog školovanja ako se ne može zaposliti, a najduže do 26. godine života ili odrasla osoba, kojoj je priznato pravo na socijalnu uslugu smještaja i upisan je u Registar smještenih korisnika.
5. *Centar udomitelja* je centar za socijalnu skrb na čijem području udomitelj ima prebivalište.

6. *Centar korisnika* je centar za socijalnu skrb na čijem području korisnik ima prebivalište, a ako nema prebivalište u Republici Hrvatskoj na čijem području ima boravište.
7. *Individualni plan* je plan promjena životne situacije, odnosno ponašanja korisnika izrađen na temelju sveobuhvatne procjene potreba, poteškoća i resursa, u dogovoru s korisnikom i članovima obitelji u svrhu prevladavanja nepovoljnih životnih okolnosti.
8. *Opskrbnina za potrebe korisnika* (u daljnjem tekstu: opskrbnina) je novčana naknada namijenjena podmirivanju troškova života korisnika.
9. *Naknada za rad udomitelja* je naknada udomitelju za pruženu skrb i uloženi trud u zbrinjavanju korisnika kojemu je priznato pravo na uslugu smještaja kod udomitelja.
10. *Supervizija* je proces učenja, razvoja i metoda podrške koja omogućava usvajanje novih znanja, razvijanje vještina, usvajanje spoznaja kroz osobno iskustvo rada, u cilju poboljšanja kvalitete rada s korisnicima.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I.

VRSTE UDOMITELJSTVA

Članak 10.

- (1) Udomiteljstvo se obavlja kao:
  1. tradicionalno udomiteljstvo
  2. udomiteljstvo kao zanimanje i
  3. srodničko udomiteljstvo.
- (2) Udomiteljstvo kao zanimanje obavlja se kao:
  1. standardno udomiteljstvo i
  2. specijalizirano udomiteljstvo za djecu.

Tradicionalno udomiteljstvo

Članak 11.

- (1) Tradicionalno udomiteljstvo obavlja udomiteljska obitelj čiji predstavnik ispunjava uvjete iz članka 14. ovoga Zakona.
- (2) U tradicionalnom udomiteljstvu se pruža usluga smještaja djetetu i odrasloj osobi u skladu sa zakonom kojim se uređuju socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi.
- (3) U tradicionalnom udomiteljstvu pruža se usluga smještaja istoj vrsti korisnika, posebno djeci, a posebno odraslim osobama, osim kada postoji potreba o zajedničkom smještaju roditelja s djetetom, braći i sestrama, maloljetnim roditeljima ili bračnim/izvanbračnim drugovima.
- (4) Udomitelj koji obavlja tradicionalno udomiteljstvo ima pravo na opskrbninu i pravo na naknadu za rad udomitelja.

*Udomiteljstvo kao zanimanje***Članak 12.**

(1) Udomiteljstvo kao zanimanje može obavljati osoba koja ispunjava uvjete iz članka 15. ili članka 16. ovoga Zakona.

(2) Udomitelj koji obavlja standardno udomiteljstvo pruža uslugu smještaja korisnicima iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Udomitelj koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu pruža uslugu smještaja i složeniju, specifičnu skrb:

1. djetetu s problemima u ponašanju kojem je određena mjera povjeravanja udomiteljskoj obitelji sukladno propisima o obiteljskopravnoj zaštiti
2. djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi s problemima u ponašanju kojem je izrečena odgojna mjera sukladno propisima o kaznenopravnoj zaštiti
3. djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi s teškim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim, komunikacijskim ili višestrukim teškoćama u razvoju ili
4. teško bolesnom djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi.

(4) Udomitelj koji obavlja udomiteljstvo kao zanimanje ima pravo na opskrbninu, naknadu za rad udomitelja, prava iz mirovinskog i obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti kao zaposlena osoba u skladu s posebnim propisima.

*Srodničko udomiteljstvo***Članak 13.**

(1) Srodničko udomiteljstvo obavlja se kao udomiteljstvo iz članka 11. ovoga Zakona ako Centar korisnika utvrdi da je to u interesu korisnika i ako srodnik korisnika ispunjava uvjete iz članka 14., stavka 1., točke 1., 2., 3., 7. i 9. ovoga Zakona.

(2) Udomiteljstvo iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati: baka, djed, stric, teta, ujak, braća/polubraća, sestre/polusestre, unuci te njihovi braćni/izvanbraćni drugovi.

(3) Iznimno, udomiteljstvo iz stavka 2. ovoga članka mogu obavljati i drugi srodnici korisnika ako Centar korisnika procijeni da je to u najboljem interesu korisnika.

(4) Udomitelj koji je srodnik korisnika iz stavka 2. i 3. ovoga članka ima pravo na opskrbninu.

POGLAVLJE II.**UVJETI ZA OBAVLJANJE UDOMITELJSTVA***Opći uvjeti***Članak 14.**

(1) Udomiteljstvo može obavljati fizička osoba koja:

1. je punoljetna i ima poslovnu sposobnost

2. je hrvatski državljanin
3. ima prebivalište i živi u Republici Hrvatskoj
4. je mlađa od 60 godina, osim ako nastavlja obavljati udomiteljstvo ili ako udomiteljstvo obavlja kao srodnik
5. ima završeno najmanje srednjoškolsko obrazovanje, osim ako udomiteljstvo obavlja kao srodnik
6. je završila osposobljavanje za udomitelja, osim ako udomiteljstvo obavlja kao srodnik
7. nema zapreke iz članka 18. ovoga Zakona
8. ima propisane stambene uvjete
9. ima pisanu suglasnost svih punoljetnih članova zajedničkog kućanstva za obavljanje udomiteljstva, osim ako udomiteljstvo obavlja kao samac.

(2) Osoba koja podnosi zahtjev za obavljanje udomiteljstva ili član njegove obitelji s kojima živi u zajedničkom kućanstvu, mora ostvarivati vlastita sredstva za uzdržavanje, u iznosu većem za 70% od iznosa visine zajamčene minimalne naknade za samca ili kućanstvo, utvrđene zakonom kojim se uređuju prava u sustavu socijalne skrbi, osim ako udomiteljstvo obavlja kao srodnik ili kao zanimanje.

(3) Na temelju ispunjenosti uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka Centar udomitelja procjenjuje obitelj, motive osobe i članova njegove obitelji za obavljanje udomiteljstva, odnose u obitelji te njihov utjecaj na prihvaćanje korisnika u obitelj, procjenjuje kapacitete i rizike udomiteljske obitelji, obavlja psihologijsko testiranje podnositelja zahtjeva te procjenjuje sve druge činjenice koje bi mogle utjecati na zadovoljavanje potreba i najbolji interes korisnika, pri čemu uzima u obzir i preporuke pružatelja socijalnih usluga i drugih tijela u lokalnoj zajednici.

(4) Osposobljavanje iz stavka 1. točke 6. ovoga članka provodi Centar udomitelja na temelju ispunjenosti uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka te procjene iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Osoba koja je u zahtjevu za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva iskazala interes za privremeni smještaj djeteta i mlađe punoljetne osobe s problemima u ponašanju ili smještaj djeteta stranog državljanina koje se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti o njemu (u daljnjem tekstu: dijete bez pratnje), mora imati posebna znanja i vještine za skrb o ovim korisnicima i obvezna je završiti dodatno osposobljavanje.

(6) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovoga članka, udomiteljstvo može obavljati i državljanin države članice Europskog gospodarskog prostora i Švicarske konfederacije koji ima stalni boravak u Republici Hrvatskoj.

(7) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovoga članka, državljanin trećih zemalja koji živi i ima stalni boravak u Republici Hrvatskoj može obavljati udomiteljstvo ako je to od osobitog interesa za korisnika, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) pribavljenu putem Centra udomitelja.

(8) Stambene uvjete za obavljanje udomiteljstva pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: ministar).

(9) Osposobljavanje i dodatna usavršavanja udomitelja, način i njihovo trajanje pravilnikom propisuje ministar.

(10) Način i postupak obiteljske procjene pravilnikom propisuje ministar.

Posebni uvjeti za obavljanje standardnog udomiteljstva kao zanimanja

Članak 15.

Standardno udomiteljstvo kao zanimanje može obavljati tradicionalni udomitelj koji:

1. nije u radnom odnosu, ne obavlja samostalnu registriranu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja u skladu s odredbama posebnih propisa ili drugu samostalnu djelatnost
2. je najmanje 6 mjeseci pružao uslugu kao tradicionalni udomitelj
3. pruža uslugu smještaja za troje djece ili četvero odraslih korisnika istovremeno i
4. ima prebivalište na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, za koje je mrežom socijalnih usluga utvrđena potreba za obavljanjem udomiteljstva kao zanimanja
5. je izabran od strane Povjerenstva za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja.

Posebni uvjeti za obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu kao zanimanja

Članak 16.

Specijalizirano udomiteljstvo za djecu kao zanimanje (u daljnjem tekstu: specijalizirano udomiteljstvo za djecu) može obavljati osoba koja ispunjava uvjete iz članka 14. stavka 1. i 3., i članka 15., točke 1., 4. i 5. ovoga Zakona i ima:

1. završen najmanje preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij ili stručni studij u području socijalnog rada, psihologije, edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, logopedije, radne terapije, fizioterapije i sestrinstva
2. najmanje tri godine radnoga staža u radu s djecom i mlađim punoljetnim osobama iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona i
3. posebna znanja i vještine u skladu s individualnim potrebama djeteta kojem pruža uslugu smještaja
4. je izabran od strane Povjerenstva za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja.

Iznimka kod uvjeta za obavljanje srodničkog udomiteljstva

Članak 17.

Nakon donošenja rješenja o dozvoli za obavljanje srodničkog udomiteljstva, udomitelj je dužan završiti osposobljavanje u roku koji odredi Centar udomitelja, a drugi punoljetni član udomiteljske obitelji dužan je educirati se samo prema procjeni Centra udomitelja.

Zapreke za obavljanje udomiteljstva

Članak 18.

(1) Udomiteljstvo ne može obavljati osoba:

1. u čijoj obitelji su poremećeni obiteljski odnosi ili je izrečena mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta
  2. koja ima bolest ili stanje kojim bi bilo ugroženo zdravlje ili drugi interesi korisnika ili
  3. koja je društveno neprihvatljivog ponašanja.
- (2) Osobom društveno neprihvatljivog ponašanja stavka 1. točke 3. ovoga članka smatra se:
1. osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela:
    - kaznenih djela protiv života i tijela (glava X), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XVIII) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11)
    - kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX) iz Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 i 101/17).
  2. osoba kojoj je pravomoćno izrečena prekršajno pravna sankcija za nasilje u obitelji
  3. osoba protiv koje se vodi kazneni postupak iz točke 1. ovoga stavka ili prekršajni postupak za nasilje u obitelji
  4. osoba koja je ovisna o alkoholu, opojnim drogama i/ili kockanju i drugim oblicima ovisnosti
  5. osoba kojoj je izrečena mjera za zaštitu dobrobiti djeteta sukladno zakonu kojim se uređuju obiteljskopравни odnosi.
- (3) Odredba stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuje se na osobu kod koje je nastupila rehabilitacija.
- (4) Sve zapreke iz stavka 1. ovoga članka odnose se i na članove obitelji s kojima osoba koja je podnijela zahtjev za obavljanje udomiteljstva zajedno živi.
- (5) Centar udomitelja obvezan je po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da se protiv osobe koja je podnijela zahtjev za obavljanje udomiteljstva i članova njegove obitelji ne vodi kazneni postupak te da nisu osuđeni za kaznena djela ili prekršaj.

POGLAVLJE III.

SMJEŠTAJ KORISNIKA

Opća odredba

Članak 19.

- (1) Korisniku osigurava uslugu smještaja Centar korisnika na temelju izvršnog rješenja o priznavanju prava na uslugu smještaja u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi.

(2) Udomitelj je dužan primiti na smještaj korisnika na temelju rješenja o priznavanju prava na uslugu smještaja.

Dobna razlika udomitelja i korisnika

Članak 20.

(1) Dobna razlika između udomitelja i djeteta mora biti najmanje 18 godina, osim kod srodnika kao udomitelja.

(2) Ako je udomitelj navršio 65 godina života novim korisnicima se ne može priznavati pravo na smještaj u udomiteljsku obitelj kod tog udomitelja, osim ako je udomitelj srodnik.

Smještaj djece u tradicionalnom udomiteljstvu

Članak 21.

(1) U udomiteljsku obitelj može biti smješteno najviše troje djece.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost Centra udomitelja, u udomiteljsku obitelj može biti smješteno i više od troje djece ako se radi o braći i sestrama, majci s djetetom do godinu dana ili djeci i mlađim punoljetnim osobama korisnicima privremenog smještaja u kriznim situacijama.

(3) Ako je u udomiteljsku obitelj smješteno troje djece s teškoćama u razvoju, samo jedno od smještene djece može biti dijete s težim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim ili komunikacijskim teškoćama u razvoju.

(4) Kod udomitelja samca može biti smješteno najviše dvoje djece.

(5) Kod srodnika udomitelja koji je samac, može biti smješteno i više od dvoje djece ako se radi o braći i sestrama, uz prethodnu suglasnost Centra udomitelja.

Smještaj odraslih osoba u tradicionalnom udomiteljstvu

Članak 22.

(1) U udomiteljskoj obitelji mogu biti smještena najviše četiri odrasla korisnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u udomiteljskoj obitelji može biti smješten i peti odrasli korisnik ako mu je priznato pravo na privremeni smještaj u kriznim situacijama, uz prethodnu suglasnost Centra udomitelja.

(3) Broj korisnika iz stavka 1. i 2. ovoga članka umanjuje se za broj osoba s kojima udomitelj ili drugi članovi obitelji s kojima živi imaju sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, uz ugovorenu zajednicu života.

(4) Kod udomitelja samca ili kod srodnika udomitelja samca može biti smješteno najviše dva odrasla korisnika.

Smještaj djece kod udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo

Članak 23.

(1) U udomiteljskoj obitelji u kojoj udomitelj obavlja standardno udomiteljstvo mora biti smješteno troje djece istovremeno.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u udomiteljskoj obitelji može biti smješten manji broj djece ako se radi o:

1. dvoje djece mlađe od tri godine
2. dvoje djece s težim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim ili komunikacijskim teškoćama u razvoju ili
3. roditelju s djetetom do godine dana koji je smješten kod udomitelja istovremeno s još jednim djetetom.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost udomitelja i Centra udomitelja, u udomiteljskoj obitelji može biti smješteno i više od troje djece ako se radi o braći i sestrama, majci s djetetom do godine dana ili korisnicima privremenog smještaja u kriznim situacijama u skladu sa zakonom kojim se uređuju socijalne usluge u sustavu socijalne skrbi.

(4) Kada je u udomiteljskoj obitelji smješteno troje djece s teškoćama u razvoju, samo jedno od smještene djece može biti dijete s težim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim ili komunikacijskim teškoćama u razvoju.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod udomitelja samca, mora biti smješteno dvoje djece istovremeno.

Smještaj odraslih osoba kod udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo

Članak 24.

(1) U udomiteljskoj obitelji u kojoj udomitelj obavlja standardno udomiteljstvo moraju biti smještena četiri odrasla korisnika istovremeno.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u udomiteljskoj obitelji može biti smješten i peti odrasli korisnik ako mu je priznato pravo na privremeni smještaj u kriznim situacijama, uz prethodnu suglasnost udomitelja i Centra udomitelja.

(3) Kod udomitelja samca, istovremeno moraju biti smještena dva odrasla korisnika.

Smještaj djece kod udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu

Članak 25.

(1) Kod udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu može biti smješteno jedno dijete iz članka 12., stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Iznimno, kod udomitelja iz stavka 1. ovoga članka može biti smješteno i drugo dijete ako je riječ o bratu ili sestri djeteta iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona kada Centar korisnika procijeni da je to u interesu djece i uz suglasnost udomitelja i Centra udomitelja.

Smještaj korisnika u slučaju privremene nesposobnosti udomitelja koji udomiteljstvo obavlja kao zanimanje

Članak 26.

(1) Kada privremena nesposobnost udomitelja koji udomiteljstvo obavlja kao zanimanje traje duže od tri mjeseca Centar korisnika dužan je korisniku osigurati privremeni smještaj kod drugog udomitelja.

(2) Obavijest o potrebi privremenog smještaja korisnika iz stavka 1. ovoga članka udomitelj je dužan uputiti Centru udomitelja i Centru korisnika.

POGLAVLJE IV.

FINANCIRANJE UDOMITELJSTVA

Članak 27.

Sredstva za financiranje udomiteljstva osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

POGLAVLJE V.

OPSKRBNINA I NAKNADA ZA RAD UDOMITELJA

Izračun opskrbnine i naknade za rad udomitelja

Članak 28.

Opskrbnina i naknada za rad udomitelja određuju se u odnosu na osnovicu na temelju koje se izračunava iznos prava u sustavu socijalne skrbi, osim prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Opskrbnina

Članak 29.

(1) Opskrbnina se određuje za svakog korisnika posebno.

(2) Iznos opskrbnine određuje se prema vrsti korisnika ovisno o životnoj dobi i zdravstvenom stanju korisnika i razmjerna je trajanju i opsegu usluge smještaja korisnika kod udomitelja.

(3) Opskrbnina se obračunava prvim danom smještaja i prestaje posljednjim danom smještaja korisnika.

(4) Opskrbnina se ne smatra plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza.

(5) Pravo na opskrbninu rješenjem o priznatom pravu na uslugu smještaju korisnika priznaje Centar korisnika, a isplaćuje Ministarstvo putem Centra korisnika.

(6) Opskrbninu korisnika privremenog smještaja kod udomitelja, a koji je na dugotrajnom smještaju kod drugog pružatelja usluge, isplaćuje pružatelj usluge dugotrajnog smještaja.

(7) Visinu opskrbnine odlukom utvrđuje ministar.

Naknada za rad udomitelja koji obavlja tradicionalno udomiteljstvo

Članak 30.

(1) Naknada za rad udomitelja ovisi o broju i vrsti korisnika.

(2) Pravo na naknadu za rad udomitelja rješenjem o priznatom pravu na uslugu smještaja korisnika priznaje Centar korisnika, a isplaćuje Ministarstvo putem Centra korisnika.

(3) Naknada za rad udomitelja obračunava se prvim danom smještaja i prestaje posljednjim danom smještaja korisnika.

(4) Naknadu za rad udomitelja za korisnika privremenog smještaja kod udomitelja, a koji je na dugotrajnom smještaju kod drugog pružatelja usluge, isplaćuje pružatelj usluge dugotrajnog smještaja.

(5) Visinu naknade za rad udomitelja odlukom utvrđuje ministar.

Opće odredbe o naknadi za rad udomitelja koji udomiteljstvo obavlja kao zanimanje

Članak 31.

(1) Naknada za rad udomitelja koji obavlja udomiteljstvo kao zanimanje ne smatra se plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza.

(2) Mjesečna osnovica za obračun i uplatu doprinosa za obvezna osiguranja za udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo je najniža mjesečna osnovica propisana zakonom kojim su uređeni doprinosi za obvezna osiguranja.

(3) Mjesečna osnovica za obračun i uplatu doprinosa za obvezna osiguranja za udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj-kolovoz prethodne godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku.

(4) Prijavu i odjavu udomitelja koji obavlja udomiteljstvo kao zanimanje na mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje podnosi Centar udomitelja.

(5) Udomitelj koji obavlja udomiteljstvo kao zanimanje ima pravo na naknadu za rad udomitelja i za vrijeme privremene nesposobnosti za obavljanje udomiteljstva zbog bolesti u skladu sa zakonom kojim se propisuje obvezno zdravstveno osiguranje.

Naknada za rad udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo

Članak 32.

- (1) Naknada za rad udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo utvrđuje se u jedinstvenom iznosu od pet osnovica iz članka 28. ovoga Zakona.
- (2) Naknada za rad udomitelja obračunava se danom izvršnosti rješenja o dozvoli za obavljanje standardnog udomiteljstva i prestaje danom izvršnosti rješenja o prestanku dozvole za obavljanje standardnog udomiteljstva.
- (3) Pravo na naknadu za rad udomitelja i doprinose za obavezna osiguranja rješenjem o dozvoli za obavljanje standardnog udomiteljstva priznaje Centar udomitelja.
- (4) Naknadu za rad udomitelja i doprinose za obavezna osiguranja obračunava i isplaćuje Ministarstvo putem Centra udomitelja.
- (5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka udomitelj ima pravo na naknadu za rad udomitelja u punom iznosu i ako bez svoje krivnje ne ispunjava uvjet propisan člankom 15., točkom 3. ovoga Zakona, najduže tri mjeseca od dana prestanka smještaja jednog od korisnika.

Naknada za rad udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu

Članak 33.

- (1) Naknada za rad udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem utvrđuje se u iznosu od 13 osnovica iz članka 28. ovoga Zakona.
- (2) Naknada za rad udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili stručnim studijem, utvrđuje se u iznosu od 10 osnovica iz članka 28. ovoga Zakona.
- (3) Naknada za rad udomitelja obračunava se prvim danom smještaja i prestaje posljednjim danom smještaja korisnika.
- (4) Pravo na naknadu za rad udomitelja i doprinose za obavezna osiguranja rješenjem o dozvoli za obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu priznaje Centar udomitelja.
- (5) Naknadu za rad udomitelja i doprinose za obavezna osiguranja obračunava i isplaćuje Ministarstvo putem Centra udomitelja.
- (6) Iznimno od stavka 3. ovoga članka udomitelj ima pravo na naknadu za rad udomitelja u punom iznosu i ako bez svoje krivnje nema na smještaju korisnika iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona, najduže mjesec dana od dana prestanka smještaja korisnika.

POGLAVLJE VI.**POSTUPAK ZA DONOŠENJE RJEŠENJA***Opće odredbe***Članak 34.**

- (1) Postupak za donošenje rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva pokreće se po zahtjevu stranke.
- (2) O zahtjevu rješenjem odlučuje centar za socijalnu skrb prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.
- (3) Dozvola za obavljanje udomiteljstva vrijedi pet godina, osim za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja.
- (4) Dan izvršnosti rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva iz stavka 2. ovoga članka smatra se danom početka obavljanja udomiteljstva, a dan izvršnosti rješenja o prestanku odnosno o zabrani obavljanja udomiteljstva iz članka 40., stavaka 3. i 4. ovoga Zakona smatra se danom prestanka obavljanja udomiteljstva.
- (5) U slučaju promijenjenih okolnosti o kojima ovisi obavljanje udomiteljstva udomitelj je dužan o tome obavijestiti Centar udomitelja i Centar korisnika u roku od 8 dana od dana nastupa promijenjenih okolnosti.
- (6) Po navedenoj obavijesti ili po službenoj dužnosti Centar udomitelja dužan je ukinuti rješenje iz stavka 2. ovoga članka i donijeti rješenje u skladu s promijenjenim okolnostima.
- (7) Kada udomitelj nema interes za obavljanje udomiteljstva po isteku roka iz stavka 3. ovoga članka, dužan je o tome obavijestiti Centar udomitelja najkasnije 60 dana prije isteka roka na koje je izdano rješenje o dozvoli za obavljanje udomiteljstva ili 30 dana prije planiranog dana prestanka obavljanja udomiteljstva iz osobnih razloga.
- (8) Najkasnije 60 dana prije isteka roka na koje je izdano rješenje za obavljanje udomiteljstva iz stavka 3. ovoga članka, udomitelj može ponovno podnijeti zahtjev za donošenje rješenja za obavljanje udomiteljstva.
- (9) Do okončanja postupka iz stavka 8. ovoga članka ostaje na snazi ranije rješenje.

*Pravo na žalbu***Članak 35.**

- (1) Protiv rješenja iz članka 34. stavaka 2. i 6. i članka 40. stavka 2. ovoga Zakona može se izjaviti žalba.
- (2) O žalbi odlučuje Ministarstvo.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Sadržaj izreke rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva

Članak 36.

Izreka rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva obvezno sadržava i naznaku vrste udomiteljstva za koje udomitelj ispunjava uvjete te broj i vrstu korisnika.

Rješenje o dozvoli za obavljanje udomiteljstva članu obitelji udomitelja

Članak 37.

(1) U slučaju smrti udomitelja ili drugih opravdanih razloga jedan od punoljetnih članova obitelji udomitelja može podnijeti zahtjev za obavljanje tradicionalnog ili srodničkog udomiteljstva.

(2) Ako na temelju činjenica poznatih u vrijeme podnošenja zahtjeva, Centar udomitelja utvrdi da kod člana obitelji iz stavka 1. ovoga članka ne postoje zapreke iz članka 18. ovoga Zakona za obavljanje udomiteljstva može, do donošenja rješenja, prije okončanja postupka donijeti privremeno rješenje o dozvoli za obavljanje udomiteljstva.

Rješenje u slučaju smanjenja propisanog broja korisnika kod udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo

Članak 38.

(1) U slučaju smanjenja broja korisnika iz članka 15., točke 3. ovoga Zakona udomitelj koji obavlja standardno udomiteljstvo može podnijeti zahtjev za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva.

(2) Ako na temelju činjenica poznatih u vrijeme podnošenja zahtjeva, Centar udomitelja utvrdi da nema zapreke iz članka 18. ovoga Zakona za obavljanje udomiteljstva, može do donošenja rješenja o dozvoli za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva, prije okončanja postupka donijeti privremeno rješenje o dozvoli za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva.

Posebne odredbe o postupku za donošenje rješenja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja

Članak 39.

(1) U skladu s mrežom socijalnih usluga Ministarstvo svake godine određuje potreban broj udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja u sljedećoj kalendarskoj godini i o tome obavještava centre za socijalnu skrb.

(2) U svrhu izbora udomitelja koji će udomiteljstvo obavljati kao zanimanje za svaku pojedinu jedinicu područne (regionalne) samouprave, odnosno Grada Zagreba, ministar osniva Povjerenstvo za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo za izbor udomitelja).

(3) Rješenje o obavljanju udomiteljstva kao zanimanja donosi Centar udomitelja u skladu s izborom Povjerenstva za izbor udomitelja koji ispunjavaju uvjete za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja i odgovaraju potrebama iz stavka 1. ovog članka.

(4) Kriterije za sastav Povjerenstva za izbor udomitelja, imenovanje članova i način rada povjerenstva pravilnikom propisuje ministar.

Prestanak udomiteljstva

Članak 40.

(1) Udomiteljstvo prestaje:

1. istekom roka na koji je izdano rješenje o dozvoli za obavljanje udomiteljstva
2. smrću udomitelja
3. na zahtjev udomitelja
4. prestankom postojanja jednog od uvjeta za obavljanje udomiteljstva iz članka 14., 15. i 16. ovoga Zakona
5. ako udomitelj obavlja udomiteljstvo protivno interesima korisnika
6. ako udomitelj ne ispunjava obveze iz članka 50. stavka 2. točke 12.
7. ako udomitelj bez opravdanih razloga ne primi na smještaj korisnika kojeg mu je uputio Centar, a suglasio se s njegovim smještajem
8. ako prestane potreba za smještajem korisnika u srodničku udomiteljsku obitelj, a ta obitelj obavlja samo srodničko udomiteljstvo ili
9. rješenjem inspektora ili višeg inspektora socijalne skrbi o zabrani obavljanja udomiteljstva u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

(2) O prestanku udomiteljstva iz stavka 1. točke 1. do 8. ovoga članka rješenjem odlučuje Centar udomitelja.

(3) U slučajevima iz stavka 1. točke 1. do 8. ovoga članka udomiteljstvo prestaje izvršnošću rješenja o prestanku obavljanja udomiteljstva.

(4) U slučaju iz stavka 1. točke 9. ovoga članka udomiteljstvo prestaje izvršnošću rješenja o zabrani obavljanja udomiteljstva.

Registar udomitelja i Registar smještenih korisnika

Članak 41.

(1) Registar udomitelja i Registar smještenih korisnika vodi centar za socijalnu skrb u elektroničkom obliku, u programu u vlasništvu Ministarstva.

(2) Sadržaj i način vođenja registara iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Upis podataka u Registar udomitelja i Registar smještenih korisnika***Članak 42.**

- (1) U roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona, Centar udomitelja po službenoj dužnosti upisuje udomitelja u Registar udomitelja.
- (2) U roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja iz članka 34. stavka 6. i članka 40. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona, Centar udomitelja po službenoj dužnosti upisuje podatak o promjeni, prestanku ili zabrani obavljanja udomiteljstva u Registar udomitelja.
- (3) U roku od osam dana nakon izvršnosti rješenja o priznavanju prava na uslugu smještaja kod udomitelja, Centar korisnika po službenoj dužnosti upisuje korisnika u Registar smještenih korisnika.
- (4) U roku od osam dana nakon izvršnosti rješenja o prestanku prava na uslugu smještaja kod udomitelja, Centar korisnika briše korisnika iz Registra smještenih korisnika.

POGLAVLJE VIII.**OBVEZE CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB***Obveze Centra korisnika prije smještaja korisnika***Članak 43.**

- (1) Centar korisnika obavezan je:
1. upoznati udomitelja s osobinama korisnika koji će biti smješten, njegovim dotadašnjim životom, zdravstvenim stanjem i potrebama, poteškoćama koje postoje i koje se mogu očekivati te s ciljevima koji se žele postići individualnim planom promjene
  2. pripremiti korisnika, njegovu vlastitu i udomiteljsku obitelj za smještaj korisnika
  3. pri izboru udomitelja voditi se isključivo potrebama korisnika
  4. pravodobno osigurati udomitelju isprave radi prijave boravišta i ostvarivanjem zdravstvene zaštite korisnika
  5. dostaviti Centru udomitelja rješenje o priznatom pravu na socijalnu uslugu smještaja kod udomitelja i individualni plan promjene.
- (2) Ako na području svoje mjesne nadležnosti Centar korisnika ne može naći odgovarajućeg udomitelja ili ako smještaj korisnika na tom području ne bi bio u njegovom interesu, Centar korisnika će uputiti korisnika na smještaj kod udomitelja na području nadležnosti drugog Centra, od kojeg će prethodno zatražiti pisano mišljenje o upućivanju korisnika na smještaj.

*Obveze Centra korisnika tijekom smještaja korisnika***Članak 44.**

- (1) Tijekom smještaja korisnika kod udomitelja Centar korisnika koordinira i prati provođenje individualnog plana promjene korisnika.

(2) Centar korisnika sudjeluje u pružanju stručne pomoći i potpore korisnicima, udomiteljima i udomiteljskim obiteljima.

(3) Centar korisnika prati prilike korisnika putem posjeta ili drugih primjerenih oblika komunikacije s korisnicima, udomiteljem, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, drugim pravnim i/ili fizičkim osobama koje sudjeluju u ostvarivanju individualnog plana promjene korisnika.

(4) Ako je korisniku potrebno priznati pravo na uslugu smještaja kod drugog pružatelja usluga, Centar korisnika zajedno s udomiteljem i drugim pružateljem usluge, pripremaju korisnika na odlazak iz obitelji i smještaj kod drugog pružatelja usluga u roku od 60 dana od dana kada je utvrđena potreba.

(5) Centar korisnika, udomitelj i pružatelj usluge zajedno planiraju i pripremaju odlazak djeteta ili mlađe punoljetne osobe radi povratka u vlastitu obitelj, posvojenja, osamostaljivanja, smještaja kod drugog pružatelja usluge smještaja, s ciljem postupne prilagodbe na nove okolnosti.

Obveze Centra korisnika nakon prestanka smještaja korisnika

Članak 45.

(1) Centar korisnika, u suradnji sa pružateljem usluge, obavezan je osigurati praćenje i stručnu pomoć korisniku i njegovoj obitelji, najmanje tri mjeseca nakon prestanka smještaja, odnosno, povratka u obitelj, a po potrebi i duže.

(2) Centar korisnika, u suradnji sa pružateljem usluga, obavezan je osigurati mlađoj punoljetnoj osobi potporu u svrhu uključivanja u lokalnu zajednicu u vremenu od godine dana od prestanka redovitog školovanja u skladu s njezinim potrebama.

Obveze Centra udomitelja

Članak 46.

(1) Tim za udomiteljstvo ili stručni radnik Centra udomitelja (u daljnjem tekstu: Tim ili stručni radnik) sudjeluje u smještaju korisnika i obavljanju udomiteljstva na području svoje mjesne nadležnosti.

(2) Tim ili stručni radnik obavlja sljedeće poslove:

1. informira zainteresirane osobe o udomiteljstvu te surađuje s pružateljima usluga, udrugama i drugim organizacijama civilnog društva, školama i drugim ustanovama i sredstvima javnog informiranja u promicanju udomiteljstva u zajednici
2. određuje prioritete u odnosu na potrebe za udomiteljstvom u lokalnoj zajednici
3. provodi osnovno osposobljavanje udomitelja u trajanju od 40 sati, utvrđuje motivaciju i provodi izbor udomitelja
4. organizira redovitu godišnju edukaciju udomitelja
5. sudjeluje u pružanju stručne potpore udomitelju
6. vodi računa o popunjenosti kapaciteta kod udomitelja koji udomiteljstvo obavlja kao zanimanje u skladu s najboljim interesima korisnika
7. sudjeluje u procjeni potreba korisnika

8. sudjeluje u izboru i pripremi udomitelja
9. sudjeluje u praćenju pružanja usluge smještaja kod udomitelja
10. surađuje s mobilnim timovima stručnih radnika domova socijalne skrbi, centara za pružanje usluga u zajednici i drugih registriranih pružatelja socijalnih usluga
11. organizira dežurni telefon za udomitelje u suradnji s domom socijalne skrbi i centrom za pružanje usluga u zajednici.
12. organizira superviziju udomitelja u suradnji s domom socijalne skrbi i centrom za pružanje usluga u zajednici.

POGLAVLJE IX.

STRUČNA POMOĆ I POTPORA

Opće odredbe

Članak 47.

(1) Stručnu pomoć i potporu u obavljanju udomiteljstva pružaju centar za socijalnu skrb, dom socijalne skrbi i centar za pružanje usluga u zajednici.

(2) Stručna pomoć i potpora može se pružati u suradnji s udrugama i drugim organizacijama civilnog društva, vjerskim zajednicama i drugim pravnim i fizičkim osobama koje pružaju usluge stručne pomoći u obitelji, rane intervencije, savjetovanja i pomaganja u obitelji i druge usluge u obitelji i lokalnoj zajednici sukladno posebnom propisu.

Posebne obveze doma socijalne skrbi i centra za pružanje usluga u zajednici

Članak 48.

Dom socijalne skrbi i centar za pružanje usluga u zajednici obvezni su:

1. informirati sve zainteresirane osobe o udomiteljstvu te surađivati s centrima za socijalnu skrb, udrugama i drugim organizacijama civilnog društva, školama i drugim ustanovama, sredstvima javnog informiranja u promicanju udomiteljstva u zajednici
2. provoditi edukaciju za udomitelje
3. pružati stručnu pomoć i potporu udomitelju i korisniku
4. organizirati i provoditi povremene grupe podrške udomiteljima i korisnicima
5. provoditi individualno i grupno savjetovanje udomitelja
6. provoditi individualno i grupno savjetovanje korisnika
7. organizirati mobilne timove za pružanje usluga u udomiteljskoj obitelji u skladu s individualnim planom promjene korisnika
8. sudjelovati u pripremi djeteta za povratak u vlastitu obitelj, posvojenje ili samostalan život te prilikom premještanja korisnika u drugu udomiteljsku obitelj ili kod drugog pružatelja usluge.

POGLAVLJE X.

PRAVA I OBVEZE UDOMITELJA

Prava udomitelja

Članak 49.

Udomitelj ima pravo:

1. na osobni dignitet i privatnost
2. biti upoznat sa svim informacijama o korisniku, uključujući informacije o njegovom ranijem obiteljskom životu
3. sudjelovati u izradi individualnog plana promjene i imati saznanja o ciljevima plana za udomljenog korisnika
4. na sigurnost članova vlastite obitelji
5. na stručnu pomoć u svladavanju poteškoća pri prijemu i odlasku korisnika
6. biti upoznat sa svim postupcima vezanim uz njegovu ulogu udomitelja
7. na potporu u obavljanju udomiteljstva kroz redovitu superviziju i grupe podrške
8. na osposobljavanje i edukacije organizirane od strane Centra ili drugih pružatelja usluga
9. na pristup drugim oblicima potpore u brizi za korisnika u njegovom domu, uključujući pravodobnu pomoć stručnih radnika Centra ili drugih pružatelja usluga.

Obveze udomitelja

Članak 50.

(1) Udomitelj i udomiteljska obitelj pružaju korisniku smještaja: prihvata, stanovanje, prehranu, odjeću i obuću, održavanje osobne higijene, njegu i brigu o zdravlju, čuvanje, odgoj, podršku u obrazovanju, organiziranje slobodnog vremena, prijevoz te druge usluge ovisno o potrebama korisnika.

(2) Udomitelj je obavezan:

1. pripremiti obitelj za smještaj korisnika, u suradnji s centrom za socijalnu skrb ili domom socijalne skrbi odnosno centrom za pružanje usluga u zajednici
2. sudjelovati u izradi i provođenju individualnog plana promjene prije i za vrijeme smještaja korisnika
3. korisniku pružati pomoć u prilagodbi na obitelj i novu zajednicu te omogućiti da ponašanje svih članova udomiteljske obitelji prema korisniku bude odgovarajuće
4. omogućiti korisniku korištenje usluga prema individualnom planu promjene
5. korisnika pravilno njegovati i pružati mu primjeren smještaj, prehranu, odjeću i obuću te potrebne osobne i druge potrepštine
6. skrbiti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja korisnika te mu osigurati odgovarajuću zdravstvenu skrb u okviru primarne i specijalističke zdravstvene zaštite te prema potrebi i uputi stručnjaka omogućiti uključivanje u programe psihosocijalne rehabilitacije
7. skrbiti da korisnik stekne određeno profesionalno zvanje i pomoći mu u traženju odgovarajućeg zaposlenja
8. osigurati zaštitu dostojanstva, osobni integritet i tajnost podataka o korisniku

9. sudjelovati u pripremi korisnika za povratak u vlastitu obitelj, za posvojenje ili za odlazak kod drugog pružatelja smještaja ili za samostalan život
10. surađivati i postupati po uputi Tima ili stručnog radnika
11. omogućiti i poticati kontakte korisnika s vlastitom obitelji, drugim srodnicima te ostalim bliskim osobama u skladu s najboljim interesima korisnika i odlukama nadležnih tijela
12. sudjelovati sa bračnim/izvanbračnim drugom u edukacijama koje organizira nadležni Centar udomitelja najmanje jedanput godišnje, a na prijedlog Tima ili stručnog radnika i po potrebi češće.

(3) Udomitelj je obvezan voditi evidenciju i dokumentaciju o svim važnim životnim okolnostima korisnika te najmanje dva puta godišnje, a po potrebi i češće izvještavati Centar korisnika.

(4) Način i sadržaj obrasca za izvještavanje iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Posebne obveze udomitelja djeteta

Članak 51.

(1) Udomitelj djeteta obvezan je:

1. dijete pravilno njegovati, odgajati i pružati mu primjeren smještaj, osigurati primjerenu prehranu, odjeću i obuću, te se brinuti o djetetovom zdravlju
2. djetetu osigurati školske i osobne potrepštine, primjerene igračke, osnovnu sportsku i drugu opremu prosječne vrijednosti za različite aktivnosti
3. brinuti se za pravilan odnos djeteta prema učenju i radu, poticati ga na rad i stjecanje radnih navika te skrbiti da udomljeno dijete stekne određeno profesionalno zvanje
4. pomoći djetetu kod oblikovanja vlastitog identiteta, poticati razvoj njegovih sposobnosti i organizirati provođenje slobodnog vremena
5. uključivati dijete u život lokalne zajednice sukladno njegovim potrebama i interesima
6. omogućiti i poticati kontakte te susrete i druženja između djeteta i roditelja te drugih članova biološke obitelji, sukladno odluci nadležnog tijela i najboljem interesu djeteta
7. voditi dnevnik važnijih događanja u životu djeteta i dokumentirati vizualnim zapisima.

(2) Sva važnija pitanja oko brige i odgoja djeteta udomitelj mora uređivati sporazumno s njegovim roditeljima ili skrbnikom, Centrom korisnika, Centrom udomitelja i pružateljem drugih usluga.

Posebne obveze udomitelja odrasle osobe

Članak 52.

(1) Udomitelj odrasle osobe obvezan je:

1. osigurati zadovoljavanje svakodnevnih i posebnih potreba te ga poticati na usvajanje određenih vještina s obzirom na njezine preostale sposobnosti, a radi njezinog samostalnog zbrinjavanja
2. poticati radno-okupacijske aktivnosti u skladu s razinom funkcioniranja i interesima odrasle osobe, poticati rekreacijske aktivnosti te kulturno-zabavne aktivnosti

3. uključivati korisnika u život lokalne zajednice sukladno njenim interesima, potrebama i mogućnostima
4. omogućiti i poticati kontakte te susrete i druženja korisnika i članova njegove obitelji te drugih srodnika i prijatelja.

(2) Sva važnija pitanja oko brige za odraslog korisnika udomitelj mora uređivati sporazumno s korisnikom, Centrom korisnika i Centrom udomitelja, drugim pružateljima usluga te članovima vlastite obitelji korisnika, uvijek kada je to moguće.

POGLAVLJE XI.

PRAVA I OBVEZE KORISNIKA UDOMITELJSTVA

Prava udomljenog djeteta

Članak 53.

(1) Dijete smješteno kod udomitelja ima pravo:

1. u skladu sa svojom dobi, biti informirano o svim fazama postupka odlaska iz vlastite obitelji, doma socijalne skrbi, centra za pružanje usluga u zajednici ili udomitelja te biti pripremljeno na smještaj kod udomitelja
2. sudjelovati u donošenju odluka koje utječu na njegov život
3. da se pri njegovom smještaju osobita pozornost posveti osiguranju kontinuiteta u odgoju kao i njegovom etničkom, vjerskom, kulturnom ili jezičnom podrijetlu
4. primati kontinuiranu pomoć i potporu udomitelja, djelatnika centra za socijalnu skrb i pružatelja usluga
5. na odnos privrženosti i emocionalne bliskosti s udomiteljima, kroz međusobnu povezanost s udomiteljskom obitelji te drugim osobama važnim u njegovom životu
6. na odgoj, obrazovanje, razvijanje vještina, te profesionalno usmjerenje koje će ga pripremiti za kvalitetan život
7. na dostupnost usluga i programa potpore koje djeluju na dobrobit djeteta, a kako bi mogao ostvariti svoje pune potencijale
8. na kontinuiranu skrb, prihvaćanje i poštovanje te potporu u razvijanju vlastitog identiteta i povjerenja u vlastitu vrijednost
9. na privatnost i pristup službenim informacijama i dokumentaciji vezanoj za njegovu obitelj
10. na poštovanje dostojanstva i sigurnosti, te zaštitu od povreda, tjelesnog ili psihičkog nasilja i drugih oblika zlostavljanja i izrabljivanja
11. na kontakte i održavanje trajne i redovite veze s članovima vlastite obitelji, ukoliko to nije u suprotnosti s njegovim najboljim interesima
12. biti informirano i pripremljeno na prestanak smještaja, uključujući savjetovanje i pomaganje
13. na pritužbu Centru korisnika i/ili Centru udomitelja.

(2) Centar korisnika ili Centar udomitelja ovisno o vrsti pritužbe djeteta dužan je odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka pritužbe odgovoriti na pritužbu i prema potrebi poduzeti mjere i aktivnosti radi otklanjanja razloga zbog kojih je pritužba podnesena.

(3) Centar udomitelja može organizirati Vijeće udomljene djece i mladih na području svoje mjesne nadležnosti, koje promiče njihove interese i prava na obiteljski život i uključivanje u

zajednicu, a Odlukom o organiziranju Vijeća udomljene djece i mladih određuje se njegov sastav te sadržaj i način rada.

Prava odraslog korisnika udomiteljstva

Članak 54.

(1) Odrasla osoba smještena kod udomitelja ima pravo:

1. biti informirana o svim fazama postupka odlaska iz vlastite obitelji i pripremljena na smještaj kod udomitelja
2. sudjelovati u donošenju odluka koje se tiču njega osobno i suživota u udomiteljskoj obitelji
3. na dostupnost usluga i programa potpore u lokalnoj zajednici
4. na kontinuiranu skrb, prihvaćanje i poštovanje dostojanstva od strane udomitelja i članova udomiteljske obitelji
5. na sigurnost te zaštitu od povreda, tjelesnog ili psihičkog nasilja i drugih oblika zlostavljanja i izrabljivanja
6. na privatnost i pristup osobnoj dokumentaciji te informacijama vezanim za vlastitu obitelj
7. na kontakte i održavanje trajne i redovite veze s članovima vlastite obitelji i drugim njoj važnim osobama ukoliko to nije u suprotnosti s njezinim najboljim interesom
8. na pritužbu Centru korisnika i/ili Centru udomitelja.

(2) Centar korisnika ili Centar udomitelja, ovisno o vrsti pritužbe, dužan je odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka odgovoriti na pritužbu i prema potrebi poduzeti mjere i aktivnosti radi otklanjanja razloga zbog kojih je pritužba podnesena.

(3) Centar udomitelja potiče organiziranje zajedničkih sastanaka odraslih korisnika udomiteljstva na području svoje mjesne nadležnosti, radi promicanja njihovih interesa i prava na uključivanje u zajednicu u suradnji s organizacijama civilnog društva i drugim pružateljima usluga.

Obveze odraslog korisnika udomiteljstva

Članak 55.

(1) U skladu s individualnim planom promjene korisnik udomiteljstva obvezan je aktivno sudjelovati u ostvarivanju odabranih ciljeva, izvršavati preuzete obveze i inicirati preispitivanje svojega individualnog plana promjene u slučaju novih okolnosti koje utječu na njegovo provođenje.

(2) Korisnik udomiteljstva obvezan je poštivati pravila obiteljskog života u udomiteljskoj obitelji i pravila ponašanja prema udomitelju i drugim korisnicima.

(3) Ako nastanu problemi u odnosima korisnika s udomiteljem oko svakodnevnih obveza, načina korištenja slobodnog vremena, u komunikaciji s članovima vlastite obitelji, brizi korisnika o svome zdravlju, u kontaktima s lokalnom zajednicom i slično, korisnik je obvezan sporazumno s udomiteljem i Centrom korisnika nastojati riješiti nastale poteškoće i uspostaviti suradnju s udomiteljem.

DIO TREĆI

NAGRADE I PRIZNANJA

Članak 56.

- (1) Na prijedlog Povjerenstva za dodjelu nagrade svake godine ministar dodjeljuje nagrade udomiteljima za izuzetne uspjehe ostvarene u promicanju i obavljanju udomiteljstva.
- (2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka osniva ministar.
- (3) Ministarstvo objavljuje na svojim internetskim stranicama javni poziv za prikupljanje inicijativa o kandidatima za natječaj za dodjelu nagrada iz stavka 1. ovoga članka, upućen centrima, udrugama koje se bave udomiteljstvom, vijećima udomljene djece i mladeži, korisnicima udomiteljstva i drugim zainteresiranim osobama.
- (4) Nagrade se dodjeljuju u obliku povelje i u novcu.
- (5) Centri mogu dodjeljivati priznanja za obavljanje udomiteljstva za svakih pet godina pružanja usluga udomiteljstva u obliku povelje.
- (6) Način raspisivanja javnog poziva, postupak predlaganja kandidata, kriterije za dodjelu nagrada, izgled povelje i iznos sredstava iz stavka 4. ovoga članka te sastav Povjerenstva za dodjelu nagrada pravilnikom propisuje ministar.

DIO ČETVRTI

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 57.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj udomitelj ako primi na smještaj korisnika bez rješenja Centra korisnika o priznavanju prava na uslugu smještaja iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja udomiteljstvo bez rješenja za obavljanje udomiteljstva iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona.

DIO PETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 58.

- (1) Centar za socijalnu skrb dužan je uskladiti iznose opskrbnine i naknade za rad udomitelja s Odlukom iz članka 29. stavka 7. i Odlukom iz članka 30. stavka 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Udomitelj koji ostvaruje pravo na naknadu za uslugu smještaja i druge potrebe korisnika i udomiteljsku naknadu priznate po Zakonu o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12) ostvaruje priznata prava i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona do usklađenja iznosa iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 59.

(1) Postupci koji nisu dovršeni prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12).

(2) Dozvole za obavljanje udomiteljstva donesene po Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12) ostaju na snazi do isteka roka na koji su izdane.

(3) U postupku donošenja rješenja udomitelju koji ima dozvolu za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva temeljem Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12) ne primjenjuje se odredba članka 14. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona.

Članak 60.

(1) Ministar će donijeti pravilnike iz članka 14. stavaka 8., 9. i 10., članka 39. stavka 4., članka 41. stavka 2., članka 50. stavka 4. i članka 56. stavka 6. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će donijeti odluke iz članka 29. stavka 7. i članka 30. stavka 5. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 61.

Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 60. ovoga Zakona ostaju na snazi:

1. Pravilnik o stambenim, socijalnim i drugim uvjetima za obavljanje udomiteljstva (Narodne novine, broj 48/08)
2. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije udomiteljskih obitelji, registra udomiteljskih obitelji i smještenih korisnika te sadržaja obrazaca izvješća udomitelja (Narodne novine, broj 48/08)
3. Pravilnik o sadržaju i trajanju osposobljavanja i edukacije udomiteljskih obitelji (Narodne novine, broj 48/08).

Članak 62.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12).

Članak 63.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

U okviru reforme sustava socijalne skrbi deinstitucionalizacija korisnika i transformacija domova socijalne skrbi zauzima značajno mjesto. Navedeni procesi provode se razvijanjem različitih izvaninstitucijskih oblika skrbi među kojima je udomiteljstvo, od strane stručnjaka, prepoznato kao najkvalitetniji oblik skrbi budući da svakoj smještenoj osobi pruža iskustvo života u obitelji.

UN Konvencija o pravima djeteta i UN Konvencija o pravima osoba s invaliditetom jamče jednako pravo na život u obitelji i zajednici svoj djeci kao i svim osobama s invaliditetom.

Zakonom o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br. 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17) također je propisano da dijete mlađe od sedam godina može na dugotrajnom smještaju biti u udomiteljskoj obitelji, a u domu socijalne skrbi može biti najduže šest mjeseci, a iznimno godinu dana, što jasno upućuje na dobrobiti koje dijete dobiva u ovakvom obliku skrbi.

Prema Godišnjem statističkom izvješću o primijenjenim pravima socijalne skrbi, pravnoj zaštiti djece, mladeži, braka, obitelji i osoba lišenih poslovne sposobnosti te zaštiti tjelesno ili mentalno oštećenih osoba u Republici Hrvatskoj za 2016. godinu, evidentirano je 3.049 udomiteljskih obitelji i to 1.492 udomiteljske obitelji za djecu i mladež, od kojih 505 udomiteljskih obitelji ima status srodničkog udomitelja i 1.557 udomiteljskih obitelji za odrasle i starije osobe, od kojih 220 ima status srodničkog udomitelja. U udomiteljskim obiteljima za djecu i mladež smješteno je 2.342 korisnika, a u udomiteljskim obiteljima za odrasle i starije osobe smješteno je 4.459 korisnika. Istovremeno, u domovima za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi smješteno je 864 djece.

Naknada za smještaj korisnika u udomiteljsku obitelj (opkrbnina za korisnika) sukladno Odluci o visini mjesečne naknade za smještaj u udomiteljsku obitelj (Narodne novine, br. 82/02 i 22/14) utvrđuje se s obzirom na dob i potrebe korisnika prema osnovici koju utvrđuje Vlada Republike Hrvatske i iznosi:

- za dijete predškolskog ili školskog uzrasta od 1.800,00 kuna do 2.200,00 kuna, a za smještaj HIV pozitivnog djeteta 6.250,00 kuna
- za smještaj odrasle i starije osobe od 1.800,00 kuna do 2.400,00 kuna.

Naknada udomitelju sukladno Odluci o mjerilima i kriterijima za utvrđivanje udomiteljske naknade (Narodne novine, br. 22/12 i 22/14) određuje se ovisno o broju i vrsti korisnika prema osnovici koju utvrđuje Vlada Republike Hrvatske i iznosi:

- za smještaj djeteta i mlade punoljetne osobe od 400,00 kuna do 700,00 kuna
- za smještaj odrasle osobe od 300,00 kuna do 550,00 kuna.

Unatoč tome što je broj smještene djece u udomiteljskim obiteljima već dulji niz godina u porastu u odnosu na smještaj u domovima socijalne skrbi, udomiteljstvo u Republici Hrvatskoj, da bi odgovorilo na sve veće potrebe za smještajem djece, zahtjeva ozbiljne promjene.

Rasprostranjenost udomiteljstva u Republici Hrvatskoj je prilično neujednačena. Najveći broj udomiteljskih obitelji je tradicionalno na području Zagrebačke županije i Grada Zagreba, zatim Osječko-baranjske županije, Varaždinske županije, Koprivničko-križevačke županije, dok je mali broj udomiteljskih obitelji u južnim i priobalnim područjima Republike Hrvatske. Iz tog razloga, nužno je unaprijediti udomiteljstvo na području cijele države. Osim navedenoga, nepovoljna je dobna i obrazovna struktura udomitelja (više od polovice evidentiranih udomitelja u dobi je iznad 55 godina, a 29% udomitelja ima završeno osnovnoškolsko obrazovanje ili nezavršenu osnovnu školu). Broj novih udomiteljskih obitelji unazad nekoliko godina je u stalnom opadanju, posebice obitelji mlađe životne dobi i višeg stupnja obrazovanja.

Iako udomiteljstvo u Republici Hrvatskoj ima dugu tradiciju (od 1902. godine) do sada nije riješen pravni status udomitelja. Naime, unatoč činjenici da u svojim domovima skrbe o osobama u potrebi dugi niz godina, udomitelji nemaju riješeno obvezno osiguranje (mirovinsko, zdravstveno, prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima) kao drugi pružatelji socijalne usluge smještaja, niti odgovarajuću naknadu za rad. Ovakav status udomitelja nije motivirajući za uključivanje novih, mlađih i obrazovanih udomitelja.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Predloženim Zakonom osigurat će se:

- prevencija institucionalizacije djece i odraslih osoba
- deinstitucionalizacija djece i odraslih koji su na smještaju u ustanovama
- poboljšanje kvalitete usluge skrbi u udomiteljskim obiteljima neovisno o skupini korisnika
- povećanje broja udomiteljskih obitelji
- regionalna ravnomjernost pristupačnosti udomiteljstva
- uspostavljanje udomiteljstva kao zanimanja za nezaposlene udomitelje
- jačanje kapaciteta i osiguravanje boljih uvjeta za obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu i
- povećanje naknade za rad udomitelja i plaćanje obveznog osiguranja udomiteljima koji udomiteljstvo obavljaju kao zanimanje po posebnom propisu.

Novim Zakonom osigurat će se mogućnost obavljanja udomiteljstva kao zanimanja za sve korisnike i kao specijaliziranog udomiteljstva za djecu sa složenijim i specifičnim potrebama, kojima je potrebno osigurati dodatne, posebne usluge i složenije intervencije uz odgovarajuću naknadu za rad udomitelja. Ova promjena u propisu koji regulira područje udomiteljstva za posljedicu može imati povećan interes za obavljanje udomiteljstva. Zakonom bi i dalje bilo omogućeno obavljanje tradicionalnog i srodničkog udomiteljstva, a povećala bi se naknada za rad udomitelja i uloženi trud u skrbi o korisnicima svim udomiteljima.

III. OBJAŠNENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. – određuje se sadržaj Zakona i definira da se pojmovi koji imaju rodno značenje odnose jednako na muški i ženski rod.

Člankom 2. – definira se svrha udomiteljstva, a to je osiguranje skrbi i potpore korisniku u poticajnom i pozitivnom obiteljskom okruženju koje zamjenjuje biološku obitelj korisnika.

Člancima 3. do 8. – propisana su načela udomiteljstva koja se provode u skladu s temeljnim načelima socijalne skrbi, a s ciljem ostvarivanja najboljeg interesa korisnika smještajem u udomiteljsku obitelj (načelo najboljeg interesa korisnika, ravnopravnosti u obiteljskom okruženju, održivosti socijalnih veza, uključenosti korisnika, zabrane diskriminacije).

Člankom 9. - propisuje se značenje pojedinih pojmova u ovom Zakonu radi lakšeg praćenja pojmova koji se opetovano navode u tekstu ovoga Zakona.

Člankom 10. – propisuje se vrste udomiteljstva kao tradicionalno udomiteljstvo, udomiteljstvo kao zanimanje i srodničko udomiteljstvo. Udomiteljstvo kao zanimanje može se obavljati kao standardno udomiteljstvo i specijalizirano udomiteljstvo za djecu.

Člankom 11. – propisuje se tko može obavljati tradicionalno udomiteljstvo i kome se može osigurati usluga smještaja u obitelji koja obavlja tradicionalno udomiteljstvo te pravo tradicionalnog udomitelja na opskrbninu i naknadu za rad udomitelja.

Člankom 12. – propisuje se pod kojim uvjetima osoba može obavljati udomiteljstvo kao zanimanje i definiraju se korisnici smješteni u udomiteljskoj obitelji koja obavlja standardno udomiteljstvo i specijalizirano udomiteljstvo za djecu. U obitelji koja obavlja standardno udomiteljstvo mogu biti smješteni svi korisnici usluga smještaja sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, dok kod udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu mogu biti smješтана isključivo djeca kojoj je potreban najsloženiji oblik pomoći i podrške te kojima se osigurava usluga smještaja i složenija, specifična skrb. Također, propisuje se pravo na opskrbninu za potrebe korisnika, naknadu za rad udomitelja, prava iz mirovinskog i obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti kao zaposlena osoba u skladu s posebnim propisima.

Člankom 13. – propisuje se pod kojim uvjetima udomiteljstvo može obavljati srodnik, definiraju se srodnici te pravo na opskrbninu udomitelja koji je srodnik korisnika iz čega je razvidno da srodnik koji je udomitelj nema pravo na naknadu za rad udomitelja.

Člankom 14. – propisuju se opći uvjeti koje mora ispunjavati osoba koja može obavljati udomiteljstvo, a odnose se na dob, poslovnu sposobnost, državljanstvo, prebivalište, stupanj obrazovanja, materijalni status, obiteljsku procjenu osobe i članova njegove obitelji, osposobljavanje te primjerenost životnih i stambenih uvjeta u obitelji i dr. Također, naglašen je uvjet dodatnog osposobljavanja i posebnih znanja i vještina za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva za privremeni smještaj djeteta s problemima u ponašanju i djeteta bez pratnje.

Člankom 15. – propisuju se posebni uvjeti koje mora ispunjavati udomitelj koji može obavljati standardno udomiteljstvo kao zanimanje, a odnose se na radni status, broj korisnika koji istovremeno koriste uslugu smještaja kod udomitelja, utvrđenu potrebu sukladno mreži socijalnih usluga i izabran je od Povjerenstva za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja.

Člankom 16. – propisuju se posebni uvjeti koje mora ispunjavati udomitelj koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu, a koji se odnose na stupanj i vrstu obrazovanja s posebnim naglaskom na „pomagačka“ zanimanja, određeno trajanje radnog staža ostvarenog u radu s posebnim kategorijama korisnika, posjedovanje specifičnih znanja i vještina i izabran je od Povjerenstva za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja.

Člankom 17. – propisana je iznimka kod uvjeta za obavljanje srodničkog udomiteljstva, a odnosi se na obvezu osposobljavanja srodnika kao udomitelja nakon donošenja rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva te se propisuje obveza osposobljavanja drugih punoljetnih članova obitelji srodnika samo prema procjeni Centra udomitelja.

Člankom 18. - propisuju se zapreke za obavljanje udomiteljstva vezano uz poremećene obiteljske odnose, izrečene mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta, zdravstveno stanje udomitelja i članova obitelji, neprihvatljive oblike ponašanja udomitelja i članova njegove obitelji, pravomoćne presude na kaznu zatvora i kaznene postupke za neka od kaznenih djela, pravomoćne presude i postupke za neka od prekršajnih djela nasilničkog ponašanja. Također, propisuje se da je Centar udomitelja po službenoj dužnosti obavezan pribaviti dokaze da se protiv osobe koja je podnijela zahtjev za obavljanje udomiteljstva i članova njegove obitelji ne vodi kazneni postupak te da nisu osuđena za kaznena djela ili prekršaj.

Člankom 19. - propisuje se način smještaja korisnika kod udomitelja na temelju izvršnog rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb o priznavanju prava na uslugu smještaja. Udomitelj je dužan primiti na smještaj korisnika i na temelju rješenja koje može biti doneseno i u usmenom obliku kada je to nužno radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje korisnika.

Člankom 20. - propisuje se dobna razlika između udomitelja i udomljenog djeteta mora biti najmanje 18 godina, osim kod srodnika kao udomitelja. Propisuje se također i dob udomitelja nakon koje nije moguć smještaj novih korisnika kod udomitelja. Dakle, kod udomitelja koji je navršio 65 godina života na smještaju mogu ostati zatečeni korisnici, ali se ne mogu smještavati novi korisnici.

Člankom 21. – propisano je da u udomiteljskoj obitelji koja obavlja tradicionalno udomiteljstvo može biti smješteno najviše troje djece. Međutim, u situacijama kada se radi o braći i sestrama, majci s djetetom do godine dana ili djeci i mlađim punoljetnim osobama korisnicima usluge privremenog smještaja u kriznim situacijama može biti smješteno i više od troje djece. Iznimno, ako udomitelj skrbi o djeci s teškoćama u razvoju, samo jedno dijete može biti dijete s težim teškoćama. Kod udomitelja samca može biti smješteno najviše dvoje djece, a kod srodnika udomitelja koji je samac može biti smješteno i više od dvoje djece kada je riječ o braći i sestrama uz prethodnu suglasnost Centra udomitelja.

Člankom 22. - propisano je da u udomiteljskoj obitelji koja obavlja tradicionalno udomiteljstvo mogu biti smještena najviše četiri odrasla korisnika. Iznimno, kada je riječ o privremenom smještaju u kriznim situacijama broj smještenih osoba može biti i pet, uz prethodnu suglasnost Centra udomitelja. Kako odrasle osobe po ugovoru o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju često žive u obitelji s kojom su zaključile takav ugovor, propisano je da takva obitelj, ako se želi baviti udomiteljstvom može, uključujući i te osobe, pružati skrb za najviše četiri odrasle osobe. Propisan je broj i kategorija odraslih osoba o kojima može skrbiti udomitelj ako je samac ili srodnik.

Člankom 23. - propisano je da kod udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo, ukoliko skrbi o djeci, mora istovremeno biti smješteno troje djece, uz iznimku da broj može biti i manji kada je riječ o smještaju djece mlađe od tri godine, djece s težim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim ili komunikacijskim teškoćama u razvoju ili roditelju s djetetom do godine dana koji može biti smješten istovremeno s još jednim djetetom koje nije njegovo dijete. U situacijama kada se radi o braći i sestrama kojih je više od troje, a postoji opravdani interes da se priznavanjem prava na skrb izvan vlastite obitelji međusobno ne razdvajaju, dana

je mogućnost smještaja i većeg broja djece kod istog udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo. Omogućuje se i smještaj većeg broja djece kada postoji potreba za privremenim smještajem u kriznim situacijama. S obzirom na različite stupnjeve i vrste tjelesnog ili mentalnog oštećenja djece, u udomiteljskoj obitelji u kojoj je smještena ova kategorija korisnika, može uz dvoje djece s blažim teškoćama biti smješteno još jedno dijete s težim tjelesnim, intelektualnim, osjetilnim ili komunikacijskim teškoćama u razvoju. Kod udomitelja koji je samac istovremeno mora biti smješteno dvoje djece.

Člankom 24. – propisuje se da kod udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo, ukoliko skrbi o odraslim korisnicima, mora biti smješteno istovremeno četiri odrasla korisnika. Iznimno, kada je riječ o privremenom smještaju u kriznim situacijama može se dodatno smjestiti još jedan odrasli korisnik uz prethodnu suglasnost udomitelja i Centra udomitelja. Propisano je da kod udomitelja koji je samac mora biti istovremeno smješteno dvoje korisnika.

Člankom 25. – propisuje se da kod udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo može biti smješteno samo jedno dijete koje zahtjeva složeniju i specifičnu skrb, a iznimno može biti smješteno i drugo dijete ako se radi o bratu ili sestri djeteta neovisno o tome treba li bratu ili sestri ili ne navedeni oblik skrbi, uvažavajući načelo najboljeg interesa korisnika odnosno nerazdvajanje braće i sestara.

Člankom 26. - propisuje se obveza Centra korisnika za osiguravanje privremenog smještaja korisnika kod drugog udomitelja u slučaju privremene nesposobnosti udomitelja kod kojeg je korisnik smješten, a koja traje duže od tri mjeseca. Također se propisuje obveza udomitelja da o privremenoj nesposobnosti za obavljanje udomiteljstva obavijesti Centar udomitelja i Centar korisnika.

Člankom 27. - propisuje se da se sredstva za financiranje udomiteljstva osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Člankom 28. – propisuje se način izračuna opskrbnine i naknade za rad udomitelja koji se određuju u odnosu na osnovicu na temelju koje se izračunava iznos prava u sustavu socijalne skrbi, osim prava na zajamčenu minimalnu naknadu.

Člankom 29. – propisuje se o čemu ovisi iznos opskrbnine i način obračuna te tko obračunava i isplaćuje opskrbninu. Isto tako, propisuje se da se opskrbnina ne smatra plaćom niti drugim prihodom koje podliježe plaćanju poreza te da pravo na opskrbninu priznaje Centar korisnika rješenjem o priznatom pravu na uslugu smještaja korisnika, a isplaćuje Ministarstvo putem Centra korisnika. Također, utvrđuje se tko isplaćuje opskrbninu za korisnika koji je na dugotrajnom smještaju kod drugog pružatelja usluge, a nalazi se na privremenom smještaju kod udomitelja te da se visina opskrbnine utvrđuje odlukom koju donosi ministar.

Člankom 30. – propisuju se da naknada za rad udomitelja koji obavlja tradicionalno udomiteljstvo ovisi o broju i vrsti korisnika. Također, propisuje se da je pravni temelj za priznavanje prava na naknadu za rad udomitelja rješenje o priznatom pravu na uslugu smještaja korisnika te s kojim danom se obračunava, a s kojim danom prestaje pravo na navedenu naknadu. Isto tako, propisuje se tko utvrđuje i isplaćuje naknadu za rad udomitelja, kao i tko isplaćuje naknadu za korisnika koji je na dugotrajnom smještaju kod drugog pružatelja usluge, a nalazi se na privremenom smještaju kod udomitelja.

Člankom 31. – propisuje se da se naknada za rad udomitelja koji udomiteljstvo obavlja kao zanimanje ne smatra plaćom niti drugim prihodom koji podliježe plaćanju poreza. Ovim člankom se određuje da je osnovica za uplatu doprinosa za udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za tekuću godinu, a za udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo kao zanimanje osnovica za uplatu doprinosa je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz prethodne godine koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Prijavu i odjavu udomitelja koji obavlja udomiteljstvo kao zanimanje na mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje podnosi Centar udomitelja. Također, propisuje se i pravo na naknadu za rad udomitelja i za vrijeme privremene nesposobnosti za obavljanje udomiteljstva zbog bolesti u skladu sa zakonom kojim se propisuje obvezno zdravstveno osiguranje.

Člankom 32. - propisuje se visina naknade za rad udomitelja koji obavlja standardno udomiteljstvo, a koja iznosi pet osnovica na temelju koje se izračunava iznos prava u sustavu socijalne skrbi. Također, propisuje se s kojim danom se obračunava, a s kojim danom prestaje pravo na naknadu za rad te tko priznaje pravo na naknadu i doprinose za obvezna osiguranja. Isto tako, propisuje se da je pravni temelj za priznavanje prava na naknadu za rad udomitelja i doprinose za obvezna osiguranja rješenje o dozvoli za obavljanje standardnog udomiteljstva. Utvrđuje se tko obračunava i isplaćuje naknadu za rad udomitelja i uplaćuje doprinose. Također, propisuje se da udomitelj koji obavlja udomiteljstvo kao zanimanje, a nema istovremeno smješteno troje djece odnosno četiri odrasle osobe bez svoje krivnje, ima pravo na opskrbninu za potrebe preostalih smještenih korisnika i naknadu za rad udomitelja kao zanimanja i sva obvezna osiguranja u trajanju od 3 mjeseca počevši od prvog dana nakon smanjenja potrebnog broja korisnika.

Člankom 33. - propisuje se visina naknade za rad udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu, a koja iznosi 13 ili 10 osnovica, na temelju koje se izračunava iznos prava u sustavu socijalne skrbi u skladu sa završenim stupnjem obrazovanja. Također, propisuje se dan početka i završetka prava na naknadu za rad udomitelja te da Centar udomitelja priznaje pravo na naknadu za rad udomitelja rješenjem o dozvoli za obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu. Isto tako, propisuje se da navedenu naknadu obračunava i isplaćuje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi putem Centra udomitelja. Propisano je i da ukoliko udomitelj bez svoje krivnje nema na smještaju dijete kojem je potreban najsloženiji oblik pomoći i podrške, ima pravo na naknadu za rad udomitelja u punom iznosu najduže mjesec dana od dana prestanka smještaja tog djeteta. Iz navedenog proizlazi da u slučaju prestanka smještaja djeteta kojem je potreban najsloženiji oblik pomoći i podrške prestaje smještaj i njegovom bratu ili sestri bez teškoća (iz članka 25.) koji su smješteni kod udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu kako se ne bi odvajali. Smještaj kod udomitelja koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo za djecu neće prestati bratu ili sestri ukoliko i oni imaju potrebu za najsloženijim oblikom pomoći i podrške.

Člankom 34. – propisane su opće odredbe postupka za donošenje rješenja za obavljanje udomiteljstva koje vrijedi pet godina, osim za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja. Također, propisuju se rokovi i obveze u slučaju promijenjenih okolnosti.

Člankom 35. – propisuje se prvo na žalbu protiv rješenja o dozvoli za obavljanje udomiteljstva, rješenja donesenog na temelju promijenjenih okolnosti, te rješenja o prestanku udomiteljstva.

Člankom 36. – propisuje se sadržaj izreke rješenja za obavljanje udomiteljstva. U izreci rješenja mora biti navedeno i za koju vrstu udomiteljstva su ispunjeni uvjeti te broj i vrsta korisnika koji mogu biti smješteni kod udomitelja za kojega je rješenjem utvrđeno da ispunjava uvjete za obavljanje udomiteljstva.

Člankom 37. – propisuje se mogućnost obavljanja udomiteljstva punoljetnog člana udomiteljske obitelji u slučaju smrti udomitelja ili drugih opravdanih razloga te se propisuje mogućnost donošenja privremenog rješenja o dozvoli za obavljanje tradicionalnog ili srodničkog udomiteljstva punoljetnom članu obitelji udomitelja do donošenja rješenja.

Člankom 38. – propisuje se mogućnost obavljanja tradicionalnog udomiteljstva u slučaju smanjenja propisanog broja korisnika kojega na smještaju mora istovremeno imati udomitelj koji obavlja standardno udomiteljstvo i mogućnost donošenja privremenog rješenja do okončanja postupka za donošenje rješenja o dozvoli za obavljanje tradicionalnog udomiteljstva.

Člankom 39. – propisuje se da se potreban broj udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja određuje na godišnjoj razini, a u skladu s mrežom socijalnih usluga te u tu svrhu Ministarstvo imenuje Povjerenstvo za izbor udomitelja za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja za svaku pojedinu jedinicu područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba. Također. Rješenje o dozvoli za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja donosi se u skladu s izborom Povjerenstva i potrebama izraženim u mreži socijalnih usluga. Također, propisuje se da kriterije za sastav Povjerenstva propisuje ministar kao i način odabira udomitelja koji udomiteljstvo obavljaju kao zanimanje.

Člankom 40. – propisuju se razlozi i način prestanka udomiteljstva.

Člankom 41. – propisuje se obveza centara za socijalnu skrb za vođenjem Registra udomitelja i Registra smještenih korisnika u elektroničkom obliku u programu koji je u vlasništvu Ministarstva. Na taj način Ministarstvu se omogućava uvid u podatke iz registara bez posebnog zahtjeva. Sadržaj i način vođenja registara pravilnikom će propisati ministar.

Člankom 42. – propisuje se da u roku od osam dana nakon izvršnosti rješenja za obavljanje udomiteljstva Centar udomitelja po službenoj dužnosti upisuje u Registar udomitelja te podatak o prestanku i zabrani obavljanja udomiteljstva također upisuje u Registar. Također, propisuje se da u roku od osam dana nakon izvršnosti rješenja o priznavanju prava na uslugu smještaja kod udomitelja Centar korisnika po službenoj dužnosti upisuje korisnika u Registar smještenih korisnika. Isto tako, propisuje se obveza upisa podatka o prestanku prava na uslugu smještaja kod udomitelja u Registar korisnika u roku od osam dana.

Člankom 43. - propisuju se obveze Centra korisnika prije smještaja korisnika.

Člankom 44. – detaljno se propisuju obveze Centra korisnika tijekom smještaja korisnika kod udomitelja.

Člankom 45. – detaljno se propisuju obveze Centra korisnika nakon prestanka smještaja korisnika kod udomitelja.

Člankom 46. – propisuju se obveze Centra udomitelja odnosno Tima za udomiteljstvo ili stručnog radnika koji obavlja poslove udomiteljstva u Centru udomitelja.

Člankom 47. – propisani su obveznici pružanja stručne pomoći i potpore u obavljanju udomiteljstva, a to su: centar za socijalnu skrb, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici te se propisuje tko su suradnici u pružanju stručne pomoći i podrške.

Člankom 48. – propisuju se obveze doma socijalne skrbi i centra za pružanje usluga u zajednici prema udomiteljima i korisnicima i drugim dionicima u pružanju stručne pomoći i podrške udomiteljstvu.

Člankom 49. - propisuju se prava udomitelja.

Člankom 50. - propisuju se obveze udomitelja.

Člankom 51. – propisane su posebne obveze udomitelja koji pružaju uslugu smještaja djetetu.

Člankom 52. - propisane su posebne obveze udomitelja koji pružaju uslugu smještaja odraslim osobama.

Člankom 53. - propisana su prava udomljenog djeteta i obveze postupanja po uloženoj pritužbi.

Člankom 54. - propisana su prava odraslog korisnika udomiteljstva i obveze postupanja po uloženoj pritužbi.

Člankom 55. – propisane su obveze odraslog korisnika udomiteljstva.

Člankom 56. - propisuje se način nagrađivanja udomitelja dodjeljivanjem nagrade za izuzetne uspjehe ostvarene u promicanju i obavljanju udomiteljstva. Prijedlog za dodjelu nagrade daje Povjerenstvo Ministarstva koje na temelju javnog poziva odabire kandidate.

Člankom 57. – propisuju se prekršajne odredbe za obavljanje udomiteljstva bez ispunjenih uvjeta odnosno za smještaj korisnika bez rješenja centra.

Člankom 58. – propisuje se centrima za socijalnu skrb obveza usklađivanja iznosa opskrbnine i naknade za rad udomitelja u roku od šest mjeseci s odlukama o visini iznosa opskrbnine odnosno naknade za rad udomitelja.

Člankom 59. – propisan je prijelazni režim primjene propisa na postupke započete prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Budući da su prema važećem Zakonu o udomiteljstvu propisani blaži uvjeti za obavljanje tradicionalnoga udomiteljstva u dijelu završenog stupnja obrazovanja (završeno osnovnoškolsko obrazovanje) radi omogućavanja daljnjeg obavljanja udomiteljstva upravo tim udomiteljima koji su svojim radom s udomljenim korisnicima osigurali i iznijeli razvoj udomiteljstva nužno je omogućiti i daljnje obavljanje udomiteljstva radi čega se u stavku 3. predlaže izuzetak u utvrđivanju uvjeta u postupcima daljnjeg obavljanja udomiteljstva.

Člancima 60. i 61. – propisuju se rokovi za donošenje podzakonskih propisa za provedbu ovoga Zakona i rok važenja postojećih provedbenih propisa.

Člancima 62. i 63. – propisan je prestanak važenja Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 90/11 i 78/12) te stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona, a u svrhu povećanja broja korisnika usluge udomiteljstva, povećanja naknada za rad udomitelja kao i osiguravanje sredstava za naknade i obvezne doprinose za udomitelje koji će udomiteljstvo obavljati kao zanimanje u državnom proračunu Republike Hrvatske osigurana su uvećana financijska sredstva u odnosu na prethodno razdoblje i to:

- za naknadu za uslugu smještaja kod udomitelja (opskrbnina za korisnika) u 2018. godini osigurana su sredstva u iznosu od 183.000.000,00 kuna. Isti iznos osiguran je i u 2019. i 2020. godini što je povećanje za 2.000.000,00 kuna u odnosu na prethodno razdoblje a što će omogućiti udomljavanje većeg broja korisnika.

Provedbom Zakona omogućit će se da 300 - 400 nezaposlenih udomitelja koji će udomiteljstvo obavljati kao zanimanje ima osiguranu uvećanu naknadu za rad udomitelja u iznosu od 2.500,00 kuna (pet osnovica na temelju koje se izračunava iznos prava u sustavu socijalne skrbi, osim prava na zajamčenu minimalnu naknadu) i plaćene obvezne doprinose. Isti iznos naknade osigurat će se za tradicionalne udomitelje kada udomljavaju troje djece ili četiri odrasle osobe. Povećanje naknade povećat će se razmjerno broju udomljenih korisnika. Za obavljanje specijaliziranog udomiteljstva kao zanimanja planirano je uključivanje manjeg broja pružatelja usluge za najtežu korisničku skupinu djece kojima će se osigurati uvećanu naknadu za rad udomitelja u iznosu od 5.000,00 – 6.500,00 kuna (10 do 13 osnovica na temelju koje se izračunava iznos prava u sustavu socijalne skrbi, osim za zajamčenu minimalnu naknadu, ovisno o stupnju obrazovanja i plaćene obvezne doprinose)

- za naknadu za rad udomitelja u 2018. godini osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske u iznosu od 45.550.000,00 kuna. Isti iznos osiguran je i za 2019. i 2020. godinu što je povećanje za 13.478.526,00 kuna u odnosu na prethodno razdoblje.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 8. sjednici raspravljao o Nacrtu prijedloga Zakona o udomiteljstvu. Nacrt prijedloga Zakona je prihvaćen zaključkom od 6. srpnja 2018. i predlagatelju su upućene primjedbe, prijedlozi i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga Zakona.

Konačni prijedlog Zakona usuglašen je s prihvaćenim prijedlozima i primjedbama iznesenim u raspravi pred radnim tijelima Hrvatskog sabora i u raspravi na sjednici Hrvatskog sabora te dodatno nomotehnički i jezično poboljšana radi čega je došlo do promjene u numeraciji i rasporedu članaka.

Konačni prijedlog Zakona sadržajno ne odstupa od prihvaćenog Nacrta prijedloga Zakona, osim u dijelu koji se odnosi na načela udomiteljstva (dodana u Konačnom prijedlogu Zakona -

novi članci 3. do 8.) kao bitnog elementa za institut udomiteljstva, prvenstveno u ostvarivanju prava i zaštite ranjive skupine korisnika udomiteljstva.

Prihvaćene su primjedbe Odbora za zakonodavstvo koje se odnose na nomotehničku doradu izričaja odredbi članka 26., 50. i 52. (novi članci 34., 57. i 60.).

Prihvaćen je prijedlog Odbora za obitelj, mlade i sport i Kluba zastupnika Hrvatske demokratske zajednice te je napuštena obvezna dobna razlika od najmanje 18 godina između udomitelja i udomljenog djeteta, kada dijete udomljuje srodnik djeteta iz članka 6. (novi članak 20.).

Prihvaćen je prijedlog zastupnice dr.sc. Ines Strenja-Linić o smještaju mlađe punoljetne osobe kod udomitelja do završetka redovitog školovanja ili najduže godinu dana nakon završetka redovitog školovanja ako se ne može zaposliti, a najduže do 26. godine života iz članka 3. (novi članak 9.). Također, prihvaćen je prijedlog o drugačijem načinu popisa kaznenih djela, za čije je počinjenje osoba koja želi biti udomitelj pravomoćno osuđena, kao zapreke za obavljanje udomiteljstva (članak 18.).

Gotovo u potpunosti prihvaćen je prijedlog zastupnika Ivana Čelića vezano uz članak 5. stavak 2. te je specificiran krug osoba koje mogu obavljati specijalizirano udomiteljstvo za djecu s posebnim naglaskom na „pomagačka“ zanimanja (područje socijalnog rada, psihologije, edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, logopedije, radne terapije, fizioterapije i sestrinstva (novi članak 16.).

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Nije prihvaćen prijedlog Odbora za obitelj, mlade i sport i Kluba zastupnika Hrvatske demokratske zajednice da se u članku 32. stavku 1. točki 2. (novi članak 40) dodaju riječi: „po sili zakona“ budući da su svi razlozi za prestanak navedeni u članku 40. propisani Zakonom i nema potrebe isto navoditi kod samo jednog razloga, tj. u slučaju smrti udomitelja.

Prijedlog zastupnika Mira Bulja da se srodniku kao udomitelju prizna pravo na naknadu za rad nije prihvaćen budući da je ocijenjeno oportunistički zadržati postojeće zakonsko rješenje kojim se srodniku kao udomitelju također ne priznaje pravo na naknadu za rad.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnice Drage Jeckov ispred Kluba zastupnika Samostalne demokratske srpske stranke da se u prekršajnim odredbama jasno definiraju i odrede sankcije i za centre za socijalnu skrb koji se ne pridržavaju zakona budući da je ocijenjeno kako već sam Zakon o socijalnoj skrbi (Narodne novine, br.: 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17 i 130/17) kao opći propis za djelatnosti socijalne skrbi sadrži iscrpne odredbe o nadzoru nad radom centara za socijalnu skrb, koji se može provoditi kao unutarnji i upravni. Također, Zakonom o socijalnoj skrbi propisano je pravo na pravni lijek protiv odluka centra za socijalnu skrb kao pravni put ocjene zakonitosti odluka centra za socijalnu skrb.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnica dr.sc. Marije Alfrev i dr.sc. Ines Strenja-Linić za drugačijim normativnim rješenjem na način da se odvoji udomiteljstvo za djecu i udomiteljstvo za odrasle budući da je ocijenjeno kako je zadržavanjem postojećeg oblika uređenja udomiteljstva u jedinstvenom propisu uz preciznija normativna rješenja postignuto kvalitetno i sveobuhvatno zakonsko uređenje instituta udomiteljstva.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnice dr.sc. Ines Strenja-Linić o uređenju instituta skrbništva u Konačnom prijedlogu zakona o udomiteljstvu, budući da je isti propisan zakonom kojim se uređuju obiteljskopравни odnosi.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnika dr.sc. Ines Strenja-Linić, dr.sc. Marije Alfrev, Arsena Bauka, Gorana Beus Richembergha, Bojana Glavaševića o drukčijem definiranju pojma udomiteljska obitelj – obuhvatom životnih partnera budući da udomiteljstvo kao oblik pružanja socijalne usluge smještaja proizlazi iz Zakona o socijalnoj skrbi, te se značenje udomiteljske obitelji naslanja na značenje pojma iz općeg propisa.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnice Sonje Čikotić da se sadašnjim tradicionalnim udomiteljima retroaktivno priznaju prava iz radnog odnosa za sve godine koje su proveli u udomiteljstvu, budući da ovaj prijedlog zakona propisuje posebne uvjete za obavljanje udomiteljstva kao zanimanja i retroaktivnim priznavanjem prava, bez obzira na uvjete, narušila bi se načela zakonitosti i pravne sigurnosti.

Nije prihvaćen prijedlog zastupnice Ljubice Lukačić da pravomoćna osuda za kaznena djela bude zapreka za obavljanje udomiteljstva bez obzira na nastup rehabilitacije, budući da je posebnim propisom uređeno pravo počinitelja kaznenog djela koji je pravomoćno osuđen ili oslobođen kazne da se nakon proteka zakonom određenog vremena i pod zakonom propisanim uvjetima smatra osobom koja nije počinila kazneno djelo, a njezina prava i slobode se ne mogu razlikovati od prava i sloboda osobe koja nije počinila kazneno djelo. Također, nije prihvaćen ni prijedlog da se specijalizirano udomiteljstvo proširi i na odrasle osobe s invaliditetom budući da je jedan od ciljeva ovog Zakona prevencija institucionalizacije i deinstitucionalizacija korisnika smještaja u sustavu socijalne skrbi, a udomitelj koji obavlja specijalizirano udomiteljstvo planiran je isključivo za djecu kako bi i djeca s potrebom za najvećim stupnjem stručne podrške imala mogućnost izmještanja iz institucija i prevenciju institucionalizacije te uključenosti u život zajednice u što ranijoj dobi uz odgovarajuću podršku. Uzeta je u obzir i činjenica da u Republici Hrvatskoj nedostaje stručnjaka iz redova „pomagačkih“ zanimanja, a da je za osobe s invaliditetom u svrhu uključenosti u zajednicu omogućeno korištenje usluga osobnog asistenta, tumača znakovnog jezika i videćih pratitelja. Ove usluge trenutno pruža više od 1550 osobnih asistenata, 80 zaposlenih tumača znakovnog jezika i 35 zaposlenih videćih pratitelja, te je u tijeku i odobravanje novih pružatelja ovih usluga i povećanje satnice pružanja usluge osobnog asistenta za osobe kojima je potreban najveći stupanj podrške, kako bi osobe s invaliditetom imale mogućnost živjeti u svojoj obitelji i biti uključene u život zajednice. Također, za osobe s invaliditetom koje su na smještaju u ustanovama socijalne skrbi kroz proces transformacije i deinstitucionalizacije otvorena je mogućnost uključivanja u program organiziranog stanovanja uz podršku u zajednici s ciljem deinstitucionalizacije, ali i prevencije institucionalizacije i uključivanja u udomiteljske obitelji.